

Ruoveden kunta
Ympäristölautakunta
Ruovedentie 30
34600 RUOVESI

PÄÄTÖS
Dnro 11/11.01.00/2020
Annetaan julkipanon jälkeen
25.11.2020

ASIA

Maa-aineslain (555/1981) 4 §:n mukainen ottamislupapäätös. Päätös sisältää ratkaisun maa-aineslain 12 §:n mukaisesta hakemuksesta aloittaa toiminta mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

HAKIJA

Landlady Oy, y-tunnus: 2001260-7
Ahteentie 1 C
35300 Orivesi

OTTAMISALUEEN TIEDOT

Kunta Ruoveden kunta (702)	Kylä Jäminkipohja (416)
Tila Lammi (2:47)	Tilan pinta-ala 3,933 ha

Suunnitellun alueen pinta-ala on noin 1,7 ha. Ottamismäärä on vuosittain 13 500 m³ktr ja kokonaismäärä on 10 vuoden aikana 134 700 m³ktr.

TOIMENPIDE

Lupaa haetaan hiekan ja soran ottamiseen 1,7 ha suuruiselle alueelle. Toiminnanharjoittaja on esittänyt toimenpiteestä ottamissuunnitelman sekä kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelman.

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE JA VIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Maa-aineslain 4 §:n mukaan maa-ainesten ottamiseen tarvitaan lupa. Maa-aineslain 7 §:n mukaan maa-ainesten ottamista koskevan lupa-asian käsittelee kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta annetun lain mukainen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen.

VIREILLETULOAIKA

24.2.2020

TOIMINTAA KOSKEVAT LUVAT JA KAAVOITUSTILANNE

Landlady Oy on harjoittanut kiinteistöllä toimintaa Ruoveden ympäristölautakunnan 11.12.2008 myöntämällä maa-ainesluvalla, joka korvasi 2.12.2005 myönnetyn luvan ja oli voimassa 10 vuotta. Lupa on umpeutunut 12.1.2019.

Alueella on voimassa Pirkanmaan maakuntakaava 2040, joka on hyväksytty

27.3.2017 ja jonka voimaantulo on päätetty 29.5.2017. Maakuntakaavassa ottoalue sijoittuu tärkeälle vedenhankintaan soveltuvalla pohjavesialueella. Merkinnän suunnittelumääräyksessä on todettu, että aluetta koskevat toimenpiteet on suunniteltava siten, etteivät ne vaaranna pohjaveden laatua, määrää tai vedenhankintakäyttöä. Vesienhoidon riskialueiksi todettujen pohjavesialueiden maankäytön suunnittelussa tulee ottaa huomioon vesienhoitosuunnitelma sekä pyrkiä pohjaveden laatua ja antoisuutta uhkaavien riskien vähentämiseen.

Noin 210 m etäisyydellä suunnittelualueesta etelään on teknisen huollon kehittämisen kohdealueen (tk) raja, joka on merkintä pohjavesialueesta, jolla tulee varautua seudulliseen vedenhankintaan, ja jolle ei saa sijoittaa sellaista maankäyttöä, joka voi vaarantaa alueen vaihtoehtoisia käyttömahdollisuuksia vedenhankintaan.

Noin 590 m etäisyydellä ottoalueesta lounaaseen ja länteen on merkintä yhdysvesijohdon yhteystarve, jolla osoitetaan vesihuollon kehittämisen kannalta tärkeät uudet yhdysvesijohdot, joiden sijaintiin ja toteuttamiseen liittyy epävarmuutta.

Noin 2,5 km etäisyydellä suunnittelualueesta etelään sijaitsee puolustusvoimien alue (EP), minkä vuoksi ottoalue sijoittuu kokonaisuudessaan suojavyöhykkeeseen (sv3), jolla alueen käyttöä on lähellä sijaitsevan vaaraa tai huomattavaa häiriötä aiheuttavan puolustusvoimien toiminnan vuoksi mahdollisesti rajoitettava. Vyöhykettä koskee suunnittelumääräys, jonka mukaisesti alueen käyttöä suunniteltaessa puolustusvoimille on varattava mahdollisuus lausunnon antamiseen. Merkintä ei rajoita alueen maa- ja metsätalouskäyttöä tai käyttöä puolustusvoimia palvelemaan rakentamiseen.

Ottoalueen kaakkoisreuna sivuaa geologisesti arvokkaaksi luokiteltua harjumuodostumaa (ge1). Merkintä ei rajoita alueen maa- ja metsätalouskäyttöä, mutta siihen kuuluu suunnittelumääräys, jonka mukaan alueidenkäytön suunnittelussa on otettava huomioon kohteiden sisältämien arvojen säilyminen sekä mahdollisten maisemavaurioiden korjaustarve. Merkintään sisältyy myös suojelumääräys, jonka mukaan alueiden erityispiirteitä haitallisesti muuttavat toimenpiteet, kuten kiviainesten ottaminen muutoin kuin maisemavaurioiden korjaamiseen liittyen, ovat kiellettyjä.

Pohjavesialueet ja Pirkanmaan arvokkaiden harjualueiden inventoinnin tarkistuksen (POSKI-hanke 2014) yhteydessä tehdyt harjualueiden luokitukset otetaan huomioon maa-aineslaissa tarkoitettussa lupaharkinnassa ja toiminnan suunnittelussa, mutta niillä ei ole sitovaa oikeudellista merkitystä harkittaessa ottamisluvan myöntämisen edellytyksiä.

Suunnittelualueella ei ole voimassaolevaa yleiskaavaa eikä asema- tai muuta detaljikaavaa.

OTTAMISALUEEN SIJAINTI JA YMPÄRISTÖ

Suunnitelmaa koskeva alue sijaitsee Ruoveden kunnassa Pohjan kylässä. Ottoalue sijaitsee noin 3,5 km päässä Jäminkipohjasta Oriveden suuntaan. Alue jää kantatie 66:n länsipuolelle. Toiminta sijoittuu kiinteistölle 702-416-2-47, joka on lohkottu kiinteistöstä 702-416-2-46 vuonna 2009. Suunnittelualue

kattaa kiinteistöstä noin 1,9 ha. Kiinteistön omistaa Landlady Oy.

Luonnonympäristö

Ottamisalue on ollut alun perin metsätalouskäytössä. Vuodesta 2008 alkaen hiekan ja soran otto on aloitettu alueen pohjoisosassa. Tämän hakemuksen mukaisesta ottoalueesta on ollut käytössä alle puolet pinta-alasta aikaisempien lupien voimassaoloaikana. Alueelta puusto on pääosin poistettu. Länsi-kaakkois-reunalla on vielä jonkin verran puustoa.

Suunnittelualueen ja sen ympäristön (Siikakangas) maaperä on pääosin hiekka- ja soravaltaista ainesta. Suunnittelualueella kasvaa vielä osin metsää ja sitä ympäröivät metsäiset alueet ovat pääosin kuivaa mäntykangasta, jonka kenttäkerros kasvaa puolukkaa ja kanervia, ja pohjakerros sammalta ja paikoin jäkälää.

Ympäröivien tilojen talousmetsä, joka on paikoitellen avohakkuualueita, määrittää maiseman piirteitä. Suunnittelualueen ja lähiympäristön maaston muodot ovat luonnontilaisilta osin loivapiirteisiä, sijoittuen noin +130... 165 m korkeudelle.

Ottoalueesta noin 430 m kaakkoon sijaitsee 6,5 ha laajuinen luonnonsuojelulain mukainen Ryövärikuopan luonnonsuojelualue (YSA 040523), joka sijoittuu kokonaisuudessaan kantatie 66:n itäpuolelle.

Suunnitelma-alue sijoittuu kahden arvokkaaksi luokitellun harjualueen, Kuuroharju-Tuomelanharju (paikallisesti arvokas) ja Ryövärikuoppa (maakunnallisesti arvokas), väliselle alueelle. Ottoalueen raja sivuaa Ryövärikuopan harjualueen luoteisosan rajaa. Harjualueet edustavan kaunista maisemakuvaa, maaseudun kulttuurimaisemaa sekä tienvarsimaisemaa ja niillä on luonnon merkittäviä kauneusarvoja sekä erikoisia luonnonesiintymiä.

Alue kuuluu Kokemäenjoen päävesistöalueen Pärjänojan valuma-alueeseen. Ottoalueen maaperä on hyvin vettä läpäisevää hiekkaa ja soraa. Pintavedet eivät kulkeudu pois alueelta vaan imeytyvät maaperään.

Kohdealueen lähellä ei ole järviä. Ottoalueesta noin 320 m lounaaseen sijaitsee Lamminkallioiden pieni suo. Ottoalueesta noin 560 m kaakkoon, kantatie 66:n toisella puolella, sijaitsee Ryövärikuopan lähde, josta lähtee puro, joka jatkuu ottoalueen länsipuolella. Ottoalueen pohjoispuolella puro on lähimmillään 300 m päässä ja jatkuu luoteeseen noin 710 m etäisyydellä sijaitsevalle Kuuronevan suoalueelle. Ottoalueesta noin 900 m kaakkoon sijaitsee toinen suurempi suoalue, Näräkistönneva.

Ottoalue sijoittuu vedenhankinnan kannalta tärkeän Jäminkipohjan 1-luokan pohjavesialueen eteläosaan. Suunnittelualueella tai sen läheisyydessä ei ole pohjavedenottoa eikä talousvesikaivoja. Jäminkipohjan pohjavesialueella pohjaveden päävirtaussuunta on luoteeseen. Ottoalueen eteläpuolella sijaitsee Siikakankaan pohjavesialue, jonka pohjoisosissa pohjavesi virtaa itään Pirttijärven kangasta kohti. Ottoalueella on tehty pohjavedenkorkeuden seuranta usean vuoden ajan.

Asutus ja rakennettu ympäristö

Alue on harvaan asuttua. Hakemuksen mukaisen ottoalueen läheisyydessä

ei ole vakituista- tai loma-asutusta. Lähimpään asuinrakennukseen (kantatien itäpuolella) on noin 680 m etäisyys ja lähimpään loma-asuntoon noin 1 km etäisyys. Ympäristössä olevilla kiinteistöissä ei ole teollisuutta tai muita toimintoja, joihin suunnitellulla toiminnalla voisi olla vaikutuksia. Suunnittelualueen lähiympäristössä on useita maa-ainesten ottoalueita.

Kiviainestuotantoalueiden ja Siikakankaantien lisäksi ympäristössä ei ole erityisiä ilmanlaatuun vaikuttavia tai melua tai tärinää aiheuttavia teollisuus- tai vastaavia toimintoja. Lähistöllä ei sijaitse herkästi häiriintyviä kohteita, kuten kouluja, päiväkoteja tai sairaaloita. Alueella tai sen lähistöllä ei sijaitse muinaismuistolain nojalla suojeltuja kohteita eikä arvokkaaksi luokiteltua rakennusperintöä.

Käynti maanottoalueelle on Siikakankaantieltä (kantatie 66) kääntyvältä Näräkistön metsäautotieltä jo aikaisemmin rakennettua tietä pitkin. Ottoalueella ei ole tarvetta pysyvälle tukitoimintoalueelle.

LUPAHAKEMUS JA OTTAMISSUUNNITELMA

Maa-ainesten ottamislupaa haetaan seuraavasti:

Kokonais- määrä	Vuotuinen otto	Ottamisaika	Ottoalueen pinta-ala
134 700 m ³ ktr	13 500 m ³ ktr	10 vuotta	1,7 ha

Ottamistoimintaa on suunniteltu jatkettavan alueella, koska materiaalia on hyödynnetty vain vähän aiemman lupakauden aikana. Ottamisalue ja ottamissuunnitelma pohjautuvat pitkälti aiempiin suunnitelmiin.

Lupaa haetaan 10 vuodeksi ottomäärälle noin 134 700 m³ktr. Hiekan ja soran otto on suunniteltu ulottumaan tasoon + 130...+134 siten, että pohjavettä suojaavan maakerroksen paksuus on vähintään 4 m koko kaivualueella. Pintamaat läjitetään ottoalueen reunoille estämään pölyn ja -melun leviämistä ympäristöön.

Toiminnan aloittamisajankohta

Toiminnalle haetaan maa-ainelain 21 §:n mukaista lupaa aloittaa ottotoiminta ennen kuin maa-ainelupa on saanut lainvoiman. Alueella on harjoitettu jo aiemman luvan puitteissa maa-ainesten ottoa. Aloittamiselle ei esitetä vakuutta, sillä toiminta jatkuu ilman muutoksia edellisen luvan mukaiseen ottamistoimintaan.

Tuotteet, tuotanto, kapasiteetti, prosessit, laitteistot, rakenteet ja niiden sijainti

Suunnittelualueen pinta-ala on noin 1,9 ha, josta ottoalue kattaa noin 1,7 ha. Hiekkaa ja soraa otetaan yhteensä 134 700 m³ktr, josta laskennallinen vuosittainen ottomäärä on 13 500 m³ktr, mutta aineksia otetaan kysynnän mukaan. Ottaminen aloitetaan alueen pohjoisosasta ja edetään etelää kohti.

Toiminta koostuu hiekan ja soran kaivuusta, seulonnasta, varastoinnista, kuormauksesta ja kuljetuksista. Kiviaineksia käytetään maanrakentamisen tarpeisiin.

Kiviaineksen ja jalosteiden käsittelyyn ja kuljetuksiin käytetään kaivinkoneita, seulaa, kauhakuormaajaa ja kuorma-autoja. Kiviainesta seulotaan tarvittaessa. Valmiit kiviainekset varastoidaan varastokasoissa, joista ne toimitetaan käyttökohteisiinsa. Kasojen lukumäärät, sijainnit ja koot vaihtelevat tilanteen mukaan. Pintamaiden varastointikasetit sijoittuvat ottoalueen Siikakankaantien puoleiselle reunalle. Massat kuljetetaan alueelta pääasiassa kuorma-autoilla (noin 9–15 m³/d/kuorma).

Alueella ei tankata tai huolleta kuorma- ja kuljetuskalustoa. Pyöräkuormaajaa säilytetään pysäköintipaikalla, joka suojataan mahdollisten vuotojen varalta polttoainetta läpäisemättömällä kalvolla (esim. HDPE-muovikalvo) ja jonka päälle tiivistetään vähintään 30 cm paksu kerros hienoa maa-ainesta (esimerkiksi silttiä tai hienoa hiekkaa). Vahinko-tapauksia varten alueelle varataan turvetta tai muuta imeytysmateriaalia (1 paali/kone).

Alueella ei varastoida jätteitä. Vähäiset syntyvät jätteet lajitellaan ja kuljetetaan pois Ruoveden kunnan jätehuoltomääräysten mukaisesti keräyspisteisiin. Mahdollisen väliaikaisen sosiaalitalan jätevedet johdetaan umpisäiliöön, josta vedet kuljetetaan kunnallisen jätevesihuollon käsiteltäväksi. Pölyämisen estoon tarvittaessa käytettävä puhdas vesi imeytyy maahan.

Jälkihoito ja maisemointi

Maisemointia tehdään ottotoiminnan edetessä. Luiskat loivennetaan kaltevuuteen 1:3 ja maisemoinnissa käytetään ottamisalueen reunoille varastoituja pintamaita. Maisemointia tehdään vaihteittain ottamisen edetessä 2-3 vuoden välein. Metsittymisen annetaan tapahtua luontaisesti metsäisen ympäristön vaikutuksesta. Mikäli kahden vuoden kuluttua toiminnan päätyttyä maisemoinnista alueella ei havaita luontaista taimettumista, alueelle istutetaan vapaakuvioisesti havupuun ja lehtipuun taimia 1500 kpl/ha suhteessa 2:1.

Toiminta-ajat

Kuormausta ja kuljetuksia tehdään kysynnän mukaan ympäri vuoden ma-pe klo 06:00–22:00 välisenä aikana. Liikenteen määrä riippuu kysynnästä. Vilkkaimpina aikoina kuljetuksia tehdään myös lauantaisin klo 08:00–18:00 välisenä aikana. Seulontaa tehdään tarvittaessa ma-to klo 07:00–22:00 ja pe 08:00–16:00.

Raaka-aineet ja niiden varastointi

Toiminnassa käytetty raaka-aine on kaivettua hiekkaa ja soraa. Aineista seulotaan tarvittaessa ja käsitelty aines pidetään erillään muusta materiaalista omissa varastokasoissaan.

Käsittelymenetelmät ovat mekaanisia. Tuotannossa ei käytetä kemikaaleja. Toiminnan luonteesta johtuen alueelle ei myöskään johdeta vettä eikä viemäröinnille ole tarvetta. Vesi pölyntorjuntaan tuodaan ulkopuolelta säiliössä. Alue ei ole sähköverkossa.

Ympäristöriskit, onnettomuudet ja häiriötilanteet

Toiminnan merkittävimmät riskit ovat onnettomuustilanteet, joissa

ympäristöön pääsee esimerkiksi öljyä. Toiminnan ympäristövaikutuksia ja riskejä ehkäistään asianmukaisella suunnittelulla ja valvonnalla. Huomioitavia asioita ovat muun muassa ottotasojen valvonta, varastokasojen ja laitteiden sijoittelu, koneiden säännöllinen huolto ja tarkkailu, öljyntorjuntamateriaalin saatavuus, ympäristövaikutusten seuranta ja alueen nopea jälkihoito.

Ottamisalueen rajat merkitään maastoon paaluin ennen ottamisen aloittamista. Alueen pohjalle rakennetaan korkeustasoa osoittavat merkinnät. Toimija vastaa, että kaikki alueella työskentelevät ovat tietoisia voimassa olevista lupamääräyksistä sekä toimintaan liittyvistä riskeistä siinä laajuudessa, kun se heidän työtänsä koskee, sekä velvoitettuja toimimaan annettujen ohjeiden mukaisesti.

Alueella ei säilytetä polttoaineita tai vaarallisia jätteitä. Työkoneet tankataan ja huolletaan muualla. Ainoastaan pyöräkuormaajaa säilytetään sille varatulla pysäköintialueella. Vahinkotapauksia varten alueelle on varattu turvetta tai muuta imeytysmateriaalia (1 paali/kone).

Häiriötilanteessa toiminta keskeytetään, kunnes häiriö on poistettu ja vahinkoja estäviin toimiin ryhdytään välittömästi. Merkittävistä ympäristövahingosta tiedotetaan palo- ja pelastuslaitokselle sekä ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Liikenne ja liikennejärjestelyt

Kuljetukset ja muu liikennöinti tapahtuvat olemassa olevia tieyhteyksiä sekä alueen sisäisiä kulkureittejä käyttäen. Alueelle on käynti Siikakankaantieltä (kantatie 66) kääntyvältä Näräkistön metsäautotieltä rakennettua tietä pitkin. Siikakankaantieltä kuljetukset suuntautuvat käyttökohteidensa mukaisesti. Tuotannosta syntyy kuljetusliikennettä 0–20 ajoa päivässä.

Arvio parhaan käyttökelpoisen tekniikan soveltamisesta

Toiminta on suunniteltu ja toteutetaan siten, että siitä ei aiheudu ympäristön pilaantumista. Toiminnan vaikutuksia estetään ja vähennetään suunnittelun ja työmenetelmien avulla.

Päästöjä ilmaan vähennetään ja estetään pölyn osalta toimintojen sijoittelulla suunnittelu-alueella. Varastokasojen sijoittelussa huomioidaan pölyn leviämisen estäminen myös siten, että kuljetus- ja siirtelyetäisyydet olisivat mahdollisimman lyhyet. Kuljetuspölyä sidotaan tarvittaessa kastelemalla toimintakenttää ja kuljetusreittejä. Oksidipäästöt ja melu minimoidaan käyttämällä nykyaikaista tekniikkaa edustavia työkoneita. Käytetyt koneet ja laitteet ovat alalla vakiintunutta tekniikkaa, kaluston kuntoa tarkkaillaan, kalusto pidetään huollettuna ja lupaehtoja noudatetaan.

Toiminnan aikainen valvonta, dokumentointi ja raportointi toteutetaan lupaehtojen mukaisesti.

Arvio ottamistoiminnan vaikutuksista ympäristöön

Vaikutukset yleiseen viihtyisyyteen ja ihmisten terveyteen

Hakemuksen mukaisella toiminnalla ei ole vaikutusta ihmisten terveyteen. Pölyn ja melun aiheuttamat negatiiviset vaikutukset yleiseen viihtyisyyteen ulottuvat ainoastaan toiminta-alueen välittömään läheisyyteen, jossa ei ole

asutusta tai melulle ja pölylle herkkiä kohteita tai toimintaa. Ottoalueen rintaukset sekä pinta- ja varastokasat estävät tehokkaasti vaikutuksia toiminta-alueen ulkopuolelle. Yleisestä siisteydestä huolehditaan ja kalusto säilytetään asianmukaisesti.

Vaikutukset luontoon ja luonnonsuojeluarvoihin

Suunnitellusti toteutettuna haitallisia vaikutuksia luontoon tai luonnonsuojeluun ei toiminnasta katsota syntyvän. Toiminta-alue ei ole kokonaan luonnontilainen ja suunnittelualueen lähiympäristössä olevilla kiinteistöillä on useita käytössä olevia hiekan ja soran ottoalueita.

Ryövärinkuopan luonnonsuojelualueen tai lähiympäristön harjualueiden maisema- ja luontoarvojen ei arvioida häiriintyvän toiminnan vuoksi. Ottoalue sijaitsee loivapiirteisessä maastossa ja harjualueen ulkopuolella. Vähäininkin maisemallinen muutos on väliaikaista ja maantien maisema-alueella voi näkyä korkeintaan väliaikaisia varastokasoja. Suojapuuvyöhyke maantien ja ottoalueen välillä on leveämpi kuin vanhan ottoalueen kohdalla on ollut. Geologiset muutokset nykytilaan nähden ovat vähäisiä. Maisemoitu ja myöhemmin metsittynyt ottoalue sopeutuu hyvin ympäröivään maastoon ja sen topografiaan.

Ottoalueen kasvu- ja elinympäristöt menetetään ottotoiminnan ajaksi. Ajan myötä, ottotoiminnan päätyttyä, niiden voidaan arvioida palaavan alueelle. Suunnitelman mukaisesti toimittaessa maa-aineksen ottamisella ei aiheuteta maisemakuvan turmeltumista, sillä jälkihoidettu ottamisalue sulautuu hyvin maisemakuvaan. Toiminnasta ei aiheudu maa-ainelain 3 §:ssä mainittua kauniin maisemankuvan turmeltumista, luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista tai vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa.

Maa-ainesesiintymää hyödynnetään säästeliäästi ja taloudellisesti eikä toiminnasta aiheudu asutukselle tai ympäristölle vaaraa tai kohtuullisin kustannuksin vältettävissä olevaa haittaa. Ottoalueella ei ole tiedossa harvinaisten tai uhanalaisten lajien tai luontotyyppien esiintymiä eikä muinaismuistoja.

Vaikutukset vesistöön ja sen käyttöön

Toiminnalla ei suunnitellusti toteutettuna arvioida olevan vaikutusta vesistöihin ja niiden käyttöön. Toiminnassa noudatetaan varovaisuutta ja huolellisuutta, jotta vältetään onnettomuuksilta, joissa maaperän kautta vesistöön voisi päästä vuotamaan polttoaineita tai öljyä ajoneuvoista tai muista koneista.

Ilmaan johtuvien päästöjen vaikutukset sekä melu ja tärinä

Toiminnan myötä ilmaan joutuvat päästöt ovat pölyämistä sekä käytettävän kaluston pakokaasupäästöjä, joita estetään ja vähennetään edellä esitetyillä tavoilla. Lähiympäristössä ei ole pölylle erityisen herkkiä kohteita eivätkä pölypäästöt leviä lähimpien asuinrakennusten alueelle.

Toiminnasta syntyvän melun tai tärinän ei arvioida aiheuttavan merkittävää lisää alueen yhteisvaikutuksiin. Melutasojen ei katsota yltävän annettujen ohjearvojen tasolle lähiympäristön asutusalueilla. Yöaikaan alueella ei ole toimintaa.

Vaikutukset maaperään ja pohjaveteen

Toiminnalla ei suunnitellusti toteutettuna ole vaikutuksia maaperään eikä pohjaveteen. Toiminnan raaka-aineista ei suodata haitta-aineita, jotka aiheuttaisivat maaperän tai pohjaveden pilaantumisen vaaraa.

Toiminnassa noudatetaan varovaisuutta ja huolellisuutta, jotta vältetään onnettomuuksilta, joissa maaperään voisi päästä vuotamaan polttoaineita tai öljyä ajoneuvoista tai muista koneista.

Toiminnan tarkkailu

Toiminnan seurannan ja tarkkailun suunnittelemisessa on kiinnitetty huomiota erityisesti kaluston kuntoon sekä pohjaveden korkeuden tarkkailuun.

Toimintapisteeseen nimetään vastuuhenkilö. Toiminnasta dokumentoidaan perustiedot mm. toimitetun hiekan ja soran määristä, materiaalien laadusta, tehdyistä tarkastuksista ja huolloista sekä poikkeuksellisista tilanteista.

Toimintaa ja sen vaikutuksia ympäristöön (esimerkiksi koneiden kuntoa ja pölyämistä) tarkkaillaan omavalvontana aistinvaraisesti toiminnan ollessa käynnissä. Mikäli poikkeavuuksia havaitaan, voidaan toimintaa tarvittaessa rajoittaa tai muuten järjestellä, kunnes häiriö on poistettu.

Alueen pohjaveden pinnankorkeutta tarkkaillaan säännöllisesti neljä kertaa vuodessa riittävän suojakerrospaksuuden todentamiseksi. Mittaustulokset toimitetaan vuosittain valvontaviranomaiselle. Merkittävät poikkeamat ilmoitetaan välittömästi. Tarvittavat mittaukset suorittaa ulkopuolinen sertifioitu asiantuntijataho.

Merkittävästä ympäristövahingosta tiedotetaan välittömästi pelastuslaitokselle ja valvovalle ympäristöviranomaiselle. Käyttöpäiväkirjat ja muut asiakirjat toiminnasta ja seurannasta on lupaviranomaisten saatavilla ja toiminnasta raportoidaan lupaehtojen mukaisesti.

Maa-ainesten ottamistoiminnan vaikutus ympäristön normaaliin tilaan on väliaikainen ja poistuu, kun maisemointi on suoritettu ja kasvillisuus palautunut. Suunnitelman mukaisesti toimittaessa maa-aineksen ottamisella ei aiheuteta maisemakuvan turmeltumista, sillä jälkihoidettu ottamisalue sulautuu hyvin maisemakuvaan.

Suunnitelman mukaisen maa-ainesten ottoluvan haltija ilmoittaa vuosittain viimeistään tammikuun 31. päivänä lupaviranomaiselle selvityksen otetun aineksen määrästä.

Lupahakemuksen liitteet

Maa-aineslupahakemus & ottamissuunnitelma (päivitetty 21.9.2020)

- Liite 1. Tiivistelmä (21.9.2020)
- Liite 2. Maa-aineslupa 2008 (21.9.2020)
- Liite 3. Kiinteistörekisteriote (21.9.2020)
- Liite 4. Nykytilannekartta 1:2000 (21.9.2020)
- Liite 5. Selvitys maakunnallisesti arvokkaan harjualueen huomioimisesta ottosuunnitelmassa (21.9.2020)
- Liite 6. Selvitys pohjaveden korkeuden tarkkailusta (21.9.2020)

- Liite 7. Rajanaapurikiinteistöjen omistajatiedot (21.9.2020)
- Liite 8. Lopputilannekartta 1:2000 (21.9.2020)
- Liite 9. Poikkileikkaukset 1:1000 / 1:500 (21.9.2020)
- Liite 10. Kaivannaisjätteiden jätehuoltosuunnitelma (21.9.2020)

HAKEMUSASIAN KÄSITTELY

Lupahakemus, siihen liittyvät asiakirjat sekä lupahakemusta koskeva kuulutus on pidetty nähtävillä kuulutusajan 12.5.–10.6.2020 Ruoveden kunnan virallisilla verkkosivuilla osoitteessa www.ruovesi.fi. Hakemuksesta on tiedotettu lähimpien naapurikiinteistöjen omistajia.

LAUSUNNOT

Hakemuksesta pyydettiin lausunnot Pirkanmaan ELY-keskukselta, Pirkanmaan liitolta ja puolustustoimilta.

Pirkanmaan ELY-keskus toteaa lausunnossaan (PIRELY/3843/2020) mm. (tekstiä lyhennetty) seuraavasti:

Maa-aineslain 3 §:n kohdan 2 mukaan maa-aineksia ei saa ottaa niin, että siitä aiheutuu luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista. Hakemuksen mukainen ottoalue sijoittuu osittain päällekkäin maakuntakaavassa ge1-merkityn maakunnallisesti arvokkaan harjualueen Ryövärinkuoppa kanssa. Lisäksi ottoalue sijoittuu Ryövärinkuopan lähteen läheisyyteen.

Pirkanmaan ELY-keskuksen näkemyksen mukaan maa-ainestenottolupaa myönnettäessä tulee huomioida maakuntakaavan (ge1) geologisesti arvokas harjumuodostuma- kaavamerkinnän mukainen suojelumääräys ja ottoalue tulee rajata siten, ettei ottotoimintaa tai siihen liittyviä tukitoimintoja tule sijoittaa maakunnallisesti arvokkaan Ryövärinkuopan harjualueen sisäpuolelle. Maakuntakaavassa harjualueen suojelumääräyksen mukaan alueiden erityispiirteitä haitallisesti muuttavat toimenpiteet, kuten kiviainesten ottaminen muutoin kuin maisemavaurioiden korjaamiseen liittyen, ovat kiellettyjä.

ELY-keskuksen tiedossa ei ole, että hankealueelta olisi laadittu luontoselvitystä. Hakemuksen mukaan osalta aluetta puusto on poistettu aiemmin. Hankealueen metsäistä osaa ja sen ympäristöä on kuvattu vain yleispiirteisesti: pääosin kuivaa mäntykangasta, jonka kenttäkerros kasvaa puolukkaa ja kanervia, ja pohjakerros sammalta ja paikoin jäkälää. Ilmakuvatarkastelun perusteella ko. puustoinen osa on kuitenkin puustoltaan pitkälti käsiteltyä. ELY-keskuksen luontotietoa sisältävässä paikkatietoaineistossa ei ole tiedossa huomioitavia luontoarvoja hankealueelta.

Hankealueesta itä-kaakkoon n. 260 m etäisyydellä sijaitsee Ryövärinlähteen luonnonsuojelualue ja n. 290 m koilliseen Rökkeennevan-Pärjänlähteiden valtakunnallisesti arvokas suoalue. Molemmissa kohteissa on lähdeluontotyyppisiä ja niistä riippuvaista lajistoa, joiden kannalta on tärkeää varmistua siitä, ettei niihin aiheudu hankkeesta muutoksia pohjaveden kautta.

Muilta osin Pirkanmaan ELY-keskus katsoo, että maa-ainesten ottaminen voi alueella olla mahdollista ilman, että siitä ennalta arvioiden aiheutuu ympäristölle maa-aineslain, ympäristönsuojelulain, vesilain tai

luonnonsuojelulain tarkoittamaa haittaa. Lupaa myönnettäessä tulee huomioida seuraavaa:

Pohjavesi

Maa-ainestenoton osalta ylimmän havaitun luonnollisen pohjaveden pinnan päälle tulee jäädä aina vähintään neljä metriä paksu suojakerros. Kalliopinnan päälle on hyvä jättää vähintään kaksi metriä paksu hiekkakerros metsän kasvun turvaamiseksi.

Tarkkailu

Pohjaveden pinnan tasoa tulee seurata säännöllisesti neljä kertaa vuodessa (maalis-, kesä-, syys- ja joulukuussa). Pohjaveden laatua ja ottamisen vaikutusta pohjaveteen tulee seurata pohjavesiputkesta kerran vuodessa otettavasta näytteestä, josta tulee analysoida haju, maku, sameus, väri, pH, happi, TOC, sähkönjohtavuus, rauta, mangaani, sulfaatti, nitraatti, kloridi, kokonaiskovuus, alkaliniteetti, mineraaliöljyt ja polttoaineöljyhilivedyt (öljyjakeet (C10-C40)).

Ottamistoiminta

Tankkaus- ja tukitoimintoalueet on lähtökohtaisesti sijoitettava kaivualan ulkopuolelle ja sade- ja sulamisvedet tulee johtaa pohjavesialueen ulkopuolelle. Mikäli alue joudutaan poikkeustilanteessa sijoittamaan kaivualueelle, tulee sade- ja sulamisvedet suojatulta alueelta johtaa pohjavesialueen ulkopuolelle tai kerätä umpisäiliöön pois vietäväksi. Koneiden ja laitteiden tankkausta varten varastoitavan polttoaineen säiliöiden on oltava kaksoisvaipallisia tai vastaavia. Säiliöt on varustettava ylitäytönestimillä ja tankkauslaitteistot ns. laponestolla.

Siirrettävän seulan polttoainesäiliö, mahdolliset aggregaatit ja niiden tarvitsemat polttoainesäiliöt ja -putket, työkoneiden polttoainesäiliöt ja putket sekä tankkausalue on sijoitettava alueella käytettäviä kemikaaleja kestävällä vähintään 1 mm vahvuisesta muovista tai vastaavan tiiviyssasteen saavuttavasta materiaalista rakennetulle suoja-alueelle, joka on täytetty vähintään 30 cm paksuisella kerroksella hienojakoista maa-ainesta. Alueen reunan tulee ulottua vähintään 1,5 metrin etäisyydelle alueilta, joilla käsitellään tai joilla varastoidaan polttoaineita. Suoja-alueen alapuolinen perusmaa on tasattava ja siitä on poistettava sellaiset kivet ym., jotka voisivat rikkoa muovin. Suoja-alueelta kertyvät sadevedet tulee johtaa eristeen päältä öljynerotuskaivojen kautta pohjavesialueen ulkopuolelle tai pumpata riittävän suureen umpisäiliöön tai loka-autoon (veden alueelta pois kuljettamista varten) tai alue on katettava. Suojarakenteet on pidettävä kunnossa ja niiden kunto on tarkistettava päivittäin.

Ottamiseen liittyvät toiminnot tulee järjestää siten, ettei niistä voi aiheutua maaperän tai pohjaveden pilaantumista. Mahdolliset päästöt on välittömästi ilmoitettava valvontaviranomaiselle. Jätteen, ylijäämämassojen ym. sijoittaminen ottamisalueelle ei ole sallittua.

Jälkihoito

Lupa-ajan päätyttyä alueella ei tule olla maa-ainesvarastokasoja lainkaan, sillä ne estävät jälkihoidon toteutumisen. Ottamisalue tulee jälkihoitaa ympäristöministeriön oppaan (Maa-ainesten kestävä käyttö, 2009) mukaisesti. Luvassa tulee yksilöidä jälkihoitotoimenpiteet. Jälkihoitotoimia ovat alueen siistiminen, muotoilu ja pintamateriaalin (humus) levitys,

kasvillisuuden palauttaminen sekä alueelle soveltumattoman käytön estäminen. Luiskat tulee muotoilla alueen turvallisuuden ja maisemanhoidon kannalta riittävän loiviksi, kaltevuuteen 1:3 tai loivemmaksi. Tiivistyneet tienpohjat ja varastokasojen pohjat tulee möyhiä ja pehmentää toiminnan loputtua, sillä tiivis maaperä läpäisee vettä huonosti ja vähentää siten muodostuvan pohjaveden määrää.

Soran ottamisalue tulee jälkihoitaa välittömästi ottamistoiminnan päätyttyä pohjaveden laadun turvaamiseksi. Pohjaveden suojelun kannalta on tärkeää, että asianmukaisin jälkihoitotoimenpitein alueelle aikaansaadaan oton päätyttyä mahdollisimman nopeasti uusi maannoskerros. Jälkitoimenpidevaatimukset koskevat myös tukitoimintoalueita.

Pirkanmaan liitto toteaa lausunnossaan (PL/138/03.05.04/2020) mm. (tekstiä lyhennetty) seuraavasti:

Alueella on voimassa Pirkanmaan maakuntakaava 2040 (hyväksytty 27.3.2017). Pirkanmaan maakuntakaavan 2040 näkökulmasta lausuttavan hankkeen suunnittelussa ja lupaharkinnassa on keskeistä ottaa huomioon Ryövärikuopan arvokkaan harjualueen sekä Ryöväriinlähteen luonnonsuojelualueen muodostaman arvokkaan kokonaisuuden säilyttäminen, pohjaveden suojelu ja vedenhankinnan turvaaminen, sekä puolustusvoimien toiminnan huomioon ottaminen.

Ryövärikuopan ja Ryöväriinlähteen kokonaisuus on maakunnallisesti merkittävä luonnonarvokokonaisuus, jolla on tärkeä merkitys myös Ruoveden kunnan matkailun kannalta. Pirkanmaan maakuntakaavan 2040 tavoitteena on jäljellä olevien, valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaiden geologisten muodostumien säilyttäminen. Tästä syystä näihin muodostumiin on maakuntakaavassa sisällytetty suojelumääräys. Maakuntakaavan geologiset muodostumat sisältävät merkittäviä, maa-ainelain tarkoittamia geologisia, maisemallisia ja luonnontieteellisiä arvoja. Pirkanmaan liitto katsoo, että hakemuksen mukaisella maa-ainesten ottamisen ulottamisella Ryövärikuopan maakunnallisesti arvokkaalle harjualueelle olisi maa-ainelain 3 §:n mukaisia kielteisiä seuraamuksia. Pirkanmaan liitto ei puolla luvan myöntämistä ottamiseen hakemuksessa esitetystä laajuudesta.

Pirkanmaan liitto katsoo, että pohjavesialueella toimivilta toiminnanharjoittajilta on pohjaveden suojelun näkökulmasta perusteltua edellyttää vakuutusta ympäristövahinkojen varalle. Pohjaveden ja lähteiden suojelun osalta lupaharkinnassa on hyvä tukeutua Pirkanmaan ELY-keskuksen asiantuntemukseen ja paikallistuntemukseen.

Puolustusvoimat toteaa lausunnossaan (BQ8994), ettei heillä ole huomautettavaa lausuttavana olevaan maa-ainesten ottamislupaan.

MUISTUTUKSET JA MIELIPITEET

Hakemuksesta annettiin kuulutusaikana yksi muistutus.

Suomen luonnonsuojeluliiton Virtain-Ruoveden yhdistys ry toteaa muistutuksessaan mm. (tekstiä lyhennetty) seuraavasti:

Hakemuksen kohteena oleva alue sijoittuu aivan kantatie 66:n viereen, sen länsipuolelle, ollen 260 m etäisyydellä Ryövärikuopan

luonnonsuojelualueesta, joka sijoittuu ottoalueesta kaakkoon. Hakemuksen mukaan ottotoiminnan ei arvella vaikuttavan Ryövärinkuopan luonnonsuojelualueeseen. Hakemuksessa ei ole lainkaan arvioitu ottotoiminnan vaikutuksia luonnonsuojelualueella sijaitsevan lähteen hydrologisiin ominaisuuksiin. Yleisesti ottotoiminnan on todettu vaikuttavan pohjaveden korkeuteen alentavasti ja lisäksi ilmastonmuutoksen mukanaan tuomat hellejaksot lisäävät haihduntaa avatuilla alueilla. Hakemuksen mukaisen ottotoiminnan sijoittuessa lähelle lähdealuetta tulisi ennen luvan myöntämistä tehdä tarkempia tutkimuksia. Hakemuksessa ei ole tietoja esimerkiksi siitä, onko lähteen antoisuudessa tapahtunut muutoksia viime vuosina ja onko niitä odotettavissa hankkeen seurauksena. Pelkät oletukset ja arvailut eivät ole riittäviä kun kysymyksessä on luonnonsuojelualan merkittävin kohde. Lisäksi ilmastonmuutoksesta aiheutuvat pitkät kuivuusjaksot saattavat alentaa pohjavesitasoa sekä sen virtausnopeutta, jolloin ongelmia alkaa syntyä näiden aiheuttaman hapettomuuden seurauksena.

Suunnitellusta ottoalueesta puolet (hakemuksen liite 5) sijoittuu Ryövärinkuopan harjualueelle, joka on luokiteltu maakunnallisesti arvokkaaksi alueeksi. Tälle alueelle ei tule myöntää ottolupaa, perusteluina edellä mainitut seikat. Läheinen Kuuroharju-Tuomelanharju on jo menetetty maa-ainesten otolle.

Hakemuksen 5. liitteessä mainitaan suunnitellun ottoalueen sijaitsevan lähimmillään 40 metrin päässä tiestä. Ohjeen mukainen etäisyys on kuitenkin vähintään 50 metriä mitattuna tien keskiviivasta. Liikenteestä aiheutuva pöly kulkeutuu helposti tuon matkan kaivuualueelle ja aiheuttaa epäpuhtauksien suotautumisen suoraan pohjaveteen sateiden aikaan, puhumattakaan tiesuolauksen klorideista. Ruoveden kunnan yhdessä ELY-keskuksen kanssa teettämässä ja Maiju Nylundin (Turun yliopisto) tekemässä Siikakankaan pohjavesialueen soveltuminen vedenhankintaan ja maa-ainesten ottamisen yleissuunnitelmassa (jatkossa yleissuunnitelma) mainitaan pohjavesialueen merkittäviksi riskitekijöiksi maa-ainesten ottaminen (ml. betoniasema), puolustusvoimien varikkoalueen toiminnot sekä maantieliikenne. Kantatie 66 kuuluu tienhoitoluokkaan 1b, jolle voidaan käyttää suolaa liukkaudentorjuntaan 2 tn/kilometri.

Hakemuksessa kerrotaan että ”toiminnalla ei suunnitellusti toteutettuna ole vaikutuksia maaperään eikä pohjaveteen.” Lainsäädännössä pohjaveden pilaamiskielto on ehdoton ja työkoneiden käyttö pintamaasta kuoritulla sora- ja hiekka-alueella on aina riski. Onnettomuuksia tapahtuu ja onnettomuuden seuraukset pohjavedelle voivat olla peruuttamattomat. Tästäkään kuopasta ei jää Ruovedelle tuloja, jää vain haitat.

Hakemuksen liitteen 6 mukaan kantatie 66:n toisella puolella sijaitseva pohjaveden havaintoputki (HP1) on tuhoutunut. Sen tilalle tulee asentaa uusi tarkkailuputki. Liitteessä kerrotaan, että havaintoputkeen nro 2 arvioidaan pääsevän pintavesiä sen suuremman halkaisijan vuoksi, jonka johdosta sieltä mitatut pohjavedenkorkeudet poikkeavat muiden putkien (HP1 ja HP 3) tuloksista. HP2 sijaitsee etelämpänä kahdesta muusta putkesta (HP1 ja HP3) ja etelään päin mennessä myös pohjaveden taso nousee, ollen seuraavaksi lähimmässä putkessa jo +153,17. Tämän päättelyn perusteella tulisi olettaa pohjaveden korkeuden olevan mitatulla tasolla, eli +135 ja tehdä suunnitelma sen mukaan. Havaintoputki sijaitsee suunnitelma-alueella, joten

mittaustuloksiin tulisi suhtautua vakavasti, eikä vain arvioiden. Eikö kukaan ole todentanut putkeen pääsevän pintavesiä? Putkesta on kuitenkin useita yhteneviä mittaustuloksia. Lupaa maa-ainesten ottoon ei tule myöntää, kun suunniteltu alin ottokorkeus perustuu arvailuun.

Edellä mainittuihin syihin vedoten lupaa maa-ainesten ottamiseen ei tule myöntää eikä myöntää lupaa ennen sen lainvoimaiseksi tuloa.

HAKIJAN KUULEMINEN

Hakijalle varattiin mahdollisuus esittää vastine hakemuksesta annettuihin lausuntoihin sekä muistutukseen. Hakija antoi vastineen 25.9.2020, jossa todetaan mm. (tekstiä lyhennetty) seuraavasti:

Kunta on antanut täydennyspyynnön korjata hakemusta siten, että ottoalue rajataan uudelleen maakunnallisesti arvokkaan Ryövärikuopan harjualueen ulkopuolelle ja muokataan muut kohdat, joihin uudelleenrajaus vaikuttaa. Pynnön mukaisesti muokkaukset on tehty hakemusasiakirjoihin ja ne toimitetaan kunnalle samassa yhteydessä tämän vastineen kanssa.

Harjualue

Ottoalueen rajausta on muokattu kunnan korjauspyynnön mukaisesti siten, että ottoalue sijoittuu nyt kokonaisuudessaan harjualue-merkinnän ulkopuolelle. Oikaisuna ELY-keskuksen lausunnossaan esittämään kuvaan todetaan, että kuvassa maakunnallisesti arvokas harjualue sijoittuu mustan katkoviivan eteläpuolelle pohjoispuolen sijaan.

Pohjavesialue

Ottoalue (1,7 ha) kattaa vain 0,36 % Jämkipohjan pohjavesialueesta (468 ha). Toiminnalla ei siten arvioida olevan merkittävää vaikutusta pohjaveden antoisuuteen, eikä pienimuotoisena toimintana aiheuttavan merkittäviä riskejä pohjavedelle.

Tarkkailu

Pohjavesiputki HP3 on asennettu alun perin tuhoutuneen pohjavesiputken HP1 tilalle. Siitä on saatu luotettavia tuloksia kesästä 2019 lähtien. Putki sijoittuu edelleen uuden ottoaluerajauksen sisään, joten se kuvastaa hyvin pohjaveden korkeutta ottoalueella. Pohjaveden tarkkailun osalta hakemuksessa esitettyyn ja aikaisemman luvan mukaisesti tarkkailutoimiin ei ehdoteta muutoksia. Tarkkailussa noudatetaan lupamääräyksiä.

Ottamistoiminta

Tukitoimintoalue on nyt siirretty suunnitelmassa hieman luoteeseen siten, että se sijaitsee suunnittelualueella, varsinaisen ottoalueen ulkopuolella.

Ryövärikuopan lähde

Ottoalueen uudella rajauksella, sen kohdalla pohjavesi virtaa pohjoiseen eli pois päin Ryövärikuopan lähteestä. Ottamistoiminnalla ei siten arvioida olevan vaikutuksia lähteen hydrologiseen ominaisuuksiin.

Suojaetäisyys tiehen

Ympäristöministeriön asettaman työryhmän laatiman Maa-ainesten ottaminen -opasluonnoksen (04/2019) mukaan suoja-alue maantiellä on yleensä 20 m tien keskilinjasta, valta- ja kantateillä yleensä 30 m keskilinjasta ja moottori- ja moottoriliikenneteillä 50 m lähimmän ajoradan keskilinjasta.

Hakemuksen liitteessä 5 suojaetäisyydeksi kantatien 66 suuntaan on todettu vähimmillään noin 40 m maantiestä (eli sen reunasta). Etäisyys on suunnitelmassa tarkasti mitattuna karttaliitteissä tien keskiviivasta 50 m ottoalueen rajaan ja 46 m suunnittelualueen rajaan. Suojaetäisyyden katsotaan siis olevan riittävä.

Toiminnalla ei edellä esitettyjen seikkojen perusteella katsota olevan YSL 17 §:ssä, 49 §:ssä tai MAL 3 §:ssä tarkoitettua seurausta. Toiminnan ei muutetun lupahakemuksen yhteydessä esitetyn perusteella katsota suunnitellusti toteutettuna aiheuttavan myöskään haittaa tai vaaraa pohjavesialueelle.

Kohde on jo avattu ottoalue, joten on kestävän maa-ainestenoton mukaista hyödyntää siitä turvallisesti ja mahdollisimman vähäisin ympäristölle aiheutuvien vaikutuksien saatava hiekka- ja sora-aines. Täten lupa hakemuksen mukaiseen maa-aineksen ottoon tulisi myöntää.

Hakija toimitti hakemukseen täydennyksen 25.9.2020 korjaten hakemuksen tietoja muuttuneen ottoalueen rajauksen mukaisiksi.

TIEDOT TEHDYISTÄ TARKASTUKSISTA

Alueella ei käyty tarkastuksella jatkoluvan käsittelyn osalta.

RATKAISUOSA

YMPÄRISTÖLAUTAKUNNAN RATKAISU

Ruoveden kunnan ympäristölautakunta on tarkastanut Landlady Oy:n maa-ainelupahakemuksen ja päättää seuraavaa:

Ympäristölautakunta myöntää Landlady Oy:lle maa-ainelain 4 §:n mukaisen luvan maa-ainesten ottamiseen Ruoveden kunnan Pohjan kylässä Lammi (702-416-2-47) tilalla sijaitsevalle maa-ainesten ottamisalueelle ja hyväksyy kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelman maa-ainesten ottamistoiminnalle.

Toiminta tulee toteuttaa kulloinkin voimassa olevien säädösten, hakemuksen, ottamissuunnitelman ja seuraavien lupamääräysten mukaisesti:

LUPAMÄÄRÄYKSET

1. Maa-ainesten ottamislupa myönnetään kymmeneksi vuodeksi hiekan ja soran ottamiseen enintään 134 700 m³otr ottamismäärälle.

Lupaehdot, jotka täytettävä ennen varsinaisen ottamistoiminnan aloittamista

2. Maa-ainesten ottamistoiminnan vastaava työnjohtaja on ilmoitettava valvontaviranomaiselle ennen ottamistoiminnan aloittamista.
3. Ennen ottamistoiminnan aloittamista ottamisalueen rajat on merkittävä noin 25 metrin välein selvästi maastoon puu-, rauta- tai muovipaaluin, joita ei saa hävittää tai siirtää. Lisäksi alueella tulee olla kiinteitä korkeusmerkkejä, joista voi seurata ottamistasoa. Korkeusmerkit on sidottava valtakunnalliseen korkeusjärjestelmään. Alueen ulkopuolelle tulee asettaa informaatiokyltti, jossa esitetään toiminnanharjoittajan tiedot ja luvan voimassaoloaika. Merkkien tulee olla alueella koko

ottamistoiminnan ajan.

4. Ennen maa-ainesten ottamisen aloittamista luvanhaltijan on pyydettävä valvontaviranomaista suorittamaan alueella alkutarkastus. Alkutarkastuksessa käydään läpi, onko toiminnanharjoittaja toteuttanut ne lupaehdot, jotka on määrätty tehtäväksi ennen toiminnan aloittamista. Tarkastuksesta pidetään pöytäkirjaa, joka toimitetaan tiedoksi myös Pirkanmaan ELY-keskukselle.

Lupaehdot ottamistoiminnan aikana

5. Siirrettävän seulan polttoainesäiliö, mahdolliset aggregaatit ja niiden tarvitsemat polttoainesäiliöt ja -putket, työkoneiden polttoainesäiliöt ja putket sekä tankkausalue on sijoitettava alueella käytettäviä kemikaaleja kestäväällä vähintään 1 mm vahvuisesta muovista tai vastaavan tiivysasteen saavuttavasta materiaalista rakennetulle suoja-alueelle, joka on täytetty vähintään 30 cm paksuisella kerroksella hienojakoista maa-ainesta. Alueen reunan tulee ulottua vähintään 1,5 metrin etäisyydelle alueilta, joilla käsitellään tai joilla varastoidaan polttoaineita. Suoja-alueen alapuolinen perusmaa on tasattava ja siitä on poistettava sellaiset kivet ym., jotka voisivat rikkoa muovin. Suoja-alueelta kertyvät sadevedet tulee johtaa eristeen päältä öljynerotuskaivojen kautta pohjavesialueen ulkopuolelle tai pumpata riittävän suureen umpisäiliöön tai loka-autoon tai alue on katettava. Suojarakenteet on pidettävä kunnossa ja niiden kunto on tarkistettava päivittäin.
6. Pohjaveden pinnan tasoa tulee seurata säännöllisesti neljä kertaa vuodessa (maalis-, kesä-, syys- ja joulukuussa). Havainnoista on pidettävä kirjanpitoa, joka on toimitettava lupaviranomaiselle vuosittain tammikuun loppuun mennessä.
7. Pohjaveden laatua ja ottamisen vaikutusta pohjaveteen tulee seurata pohjavesiputkesta kerran vuodessa otettavasta näytteestä, josta tulee analysoida haju, maku, sameus, väri, pH, happi, TOC, sähkönjohtavuus, rauta, mangaani, sulfaatti, nitraatti, kloridi, kokonaiskovuus, alkaliniteetti, mineraaliöljyt ja polttoaineöljyhiilivedyt (öljyjakeet (C10-C40)). Tarkkailumääräystä voidaan muuttaa lupaviranomaisen päätöksellä.
8. Avaamattomilta ottamisalueilta on poistettava pintamaakerros ja varastoitava se lupa-alueen reunoille. Alueelta tulevat pintamaat on varastoitava niin, että ne voidaan käyttää maisemoinnin yhteydessä aluskasvillisuuden ja puuston kasvualustaksi.
9. Ottamista ei saa ulottaa neljää (4) metriä lähemmäksi ylintä havaittua pohjavedenpintaa, eikä alle lupahakemuksessa esitettyä alinta ottamistasoa +130 (mpy).
10. Kuorma- ja kuljetuskaluston tankkausta ei saa tehdä ottamisalueella paitsi toimintaa varten erikseen suunnitellussa ja lupaviranomaisen hyväksymässä paikassa. Työkoneiden huoltotoimenpiteitä ei saa tehdä ottamisalueella.
11. Mikäli alueella varastoidaan polttoainetta, öljyä tai muita ympäristön kannalta haitallisia aineita, on aineet varastoitava lupaviranomaisen hyväksymällä tukitoiminta-alueella, jolle on rakennettu maaperän ja

pohjaveden suojaukset. Varastointi on suoritettava siten, että säiliöiden ja pakkausten rikkoutuessakin aineiden leviäminen ympäristöön on estetty. Mahdollisten säiliöiden on oltava kaksoisvaippasäiliöitä tai vastaavia. Säiliöissä tulee olla laponesto-, ylitäytönesto- ja lukitusjärjestelmät.

12. Öljyvahingon varalta alueella on pidettävä imeytysainetta ja öljyntorjuntavälineistöä.
13. Öljyjen ja muiden ympäristölle haitallisten aineiden käsittelyssä on noudatettava erityistä huolellisuutta. Mikäli alueella tapahtuu öljyvahinko, on siitä välittömästi ilmoitettava alueelliselle pelastuslaitokselle ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle sekä ryhdyttävä välittömästi toimenpiteisiin vahingon leviämisen estämiseksi.
14. Luiskien yläpuolella maanpinta on pidettävä 15 metrin matkalta puhtaana suurista kivistä, varastokasoista ja muista turvallisuutta heikentävistä tekijöistä. Toiminnanharjoittajan on pidettävä huoli, ettei luiskista aiheudu turvallisuushaittaa.
15. Maa-ainesluvan haltijan tulee vuosittain tehdä maa-aineslaissa säädetty ilmoitus edellisenä vuonna otetuista maa-aineksista maa-ainesasetuksen mukaisesti.
16. Maa-ainesalueen luiskaus- ja maisemointitoimenpiteitä tulee toteuttaa vaiheittain ottamistoiminnan edetessä.
17. Alueella ei saa polttaa eikä haudata jätteitä. Alueelle ei saa tuoda eikä varastoida epäpuhtaita maa-aineksia tai muita jätteitä. Toiminnassa syntyvät jätteet tulee kuljettaa asianmukaiseen keräykseen.

Lupamääräykset ottamistoiminnan päätyttyä

18. Maa-ainesten ottamistoiminnan päättyessä tulee alueen maisemointi tehdä loppuun ja jälkityöt tulee suorittaa viivyttämättä. Ottamisalueen luiskat on muotoiltava kaltevuuteen 1:3 tai sitä loivemmiksi. Tiivistyneet tienpohjat ja varastokasojen pohjat tulee möyhiä ja pehmentää toiminnan loputtua. Alueen jälkitasauksessa on käytettävä alueelta saatuja puhtaita maa-aineksia. Alueelta kuorittu pintamaa tulee levittää alueelle aluskasvillisuuden kasvualustaksi.
19. Alue tulee maisemoida istuttamalla alueelle puiden taimia. Mikäli loppukatselmuksessa todetaan, että alueella on edellytykset metsittyä luontaisesti, voidaan alue jättää metsittymään luonnostaan. Jos kahden vuoden kuluttua maisemointitoimista ei alue ole luontaisesti metsittynyt, on metsitystä täydennettävä istutuksin niin, että männyn ja koivuntaimia on vähintään 2500 kpl/ha.
20. Maa-ainesten ottamisen loputtua kaikkia alueelle ja sen välittömään läheisyyteen pystytetyt rakennelmat on purettava ja kuljetettava pois. Alueella ei saa olla sellaisia rakennelmia tai maa-ainesten varastokasoja, jotka estävät maisemoinnin ja jälkitöiden toteuttamisen.
21. Ottamistoiminnan päättyessä tai luvan voimassaolon umpeutuessa on luvanhaltijan pyydettävä valvontaviranomaiselta maa-ainesasetuksen mukaista loppukatselmusta. Tarkastuksesta pidetään pöytäkirjaa, joka

toimitetaan tiedoksi Pirkanmaan ELY-keskukselle.

Ottamisoikeuden siirtäminen toiselle

22. Jos lupaan perustuva oikeus maa-ainesten ottamiseen siirretään toiselle, on siirrosta viipymättä ilmoitettava lupaviranomaiselle. Luvan aikaisempi haltija vastaa kuitenkin kaikista lupaan liittyvistä velvoitteista, kunnes hänen tilalleen on hakemuksesta hyväksytty toinen.

TOIMINNAN ALOITTAMINEN ENNEN PÄÄTÖKSEN LAINVOIMAISUUTTA

Ruoveden ympäristölautakunta antaa luvan maa-ainesten ottamiseen ennen kuin lupaa koskeva päätös on lainvoimainen. Samalla ympäristölautakunta päättää, että hakijan on asetettava **2 000 €** vakuus niiden haittojen, vahinkojen ja kustannusten korvaamisesta, jotka päätöksen kumoaminen tai luvan muuttaminen voi aiheuttaa. Tämän lupapäätöksen täytäntöönpano ei tee muutoksenhakua hyödyttömäksi, kun toiminta järjestetään lupapäätöksen määräysten mukaisesti.

VAKUUS

Ennen maa-ainesten ottamisen aloittamista hakijan on annettava lupamääräysten ja maisemointivelvoitteiden noudattamisen varmistamiseksi hyväksyttävä vakuus määrältään **9 500 €**.

Vakuutena hyväksytään pankin tai vakuutusyhtiön omavelkainen takaus tai pankkitalletus. Vakuutta voidaan tarkistaa maisemointitöiden etenemisen mukaan valvontaviranomaisen tarkastusten perusteella. Lupaviranomainen voi myös erityisestä syystä määrätä lisävakuuden asettamisesta, mikäli vakuuden ei voida katsoa olevan riittävä lupamääräyksissä tarkoitettujen toimenpiteiden suorittamiseksi. Vakuuden suuruuden muuttamisesta tehdään tarvittaessa erillinen päätös.

Vakuuden tulee olla voimassa siihen saakka, kunnes kaikkien luvan ja sen määräysten edellyttämien toimenpiteiden toteutus on lopputarkastuksessa hyväksytty. Vakuus voidaan vapauttaa vasta lupaviranomaisen päätöksellä. (MaL 12 §, VNA 926/2005, 8§)

PÄÄTÖKSEN PERUSTELUT

Maa-aineslupan myöntämisen edellytykset

Maa-aineslain 3 §:n 1 momentin mukaan tässä laissa tarkoitettuja aineksia ei saa ottaa niin, että siitä aiheutuu:

- 1) kauniin maisemakuvan turmeltumista;
- 2) luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista;
- 3) huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa; tai
- 4) tärkeän tai muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesialueen veden laadun tai antoisuuden vaarantuminen, jollei siihen ole saatu vesilain mukaista lupaa.

Maa-aineslain 3 §:n 2 momentin mukaan alueella, jolla on voimassa asemakaava tai oikeusvaikutteinen yleiskaava, on sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, katsottava, ettei ottaminen vaikeuta alueen

käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen eikä turmele kaupunki- tai maisemakuvaa.

Maa-aineslain 3 §:n 4 momentin mukaan maa-ainesten ottaminen on suunniteltava niin, että ottamisen vahingollinen vaikutus luontoon ja maisemakuvaan jää mahdollisimman vähäiseksi ja maa-aineseesiintymää hyödynnetään säästeliäästi ja taloudellisesti eikä toiminnasta aiheudu asutukselle tai ympäristölle vaaraa tai kohtuullisin kustannuksin vältettävissä olevaa haittaa.

Maa-aineslain 6 §:n 1 momentin mukaan lupa ainesten ottamiseen on myönnettävä, jos asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty eikä ottaminen tai sen järjestely ole ristiriidassa 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa. Asiaa harkittaessa on otettava huomioon myös lupamääräysten vaikutus.

Perustelut

Ympäristölautakunta katsoo, että suunnitelmien ja lupamääräysten mukaisesta ottamisesta ei aiheudu ennalta arvioiden maa-aineslain 3 §:ssä tarkoitettua kauniin maisemakuvan turmeltumista, luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista, huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa tai tärkeän tai muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesialueen veden laadun tai antoisuuden vaarantumista.

Lupamääräykset huomioon ottaen, ottamisen ei katsota aiheuttavan sellaista seurausta, joka on maa-aineslain 3 §:n mukaisesti kielletty.

Huomioitavaa kuitenkin on, että vaikka ennalta arvioiden toiminnalla ei ole haitallisia vaikutuksia, toiminnanharjoittaja on vastuullinen aiheuttamistaan haitoista ja rikkomuksista.

Lupamääräykset on annettu, koska ne on katsottu tarpeelliseksi valvonnan toteuttamiseksi ja mahdollisten haittojen ehkäisemiseksi, yleisen turvallisuuden varmistamiseksi sekä maaperän ja pinta- ja pohjavesien suojelemiseksi. Vakuus on asetettu lupamääräysten ja maisemoinnin toteutumisen varmistamiseksi. Vakuuden suuruutta määritettäessä on huomioitu maa-ainesten ottamisalueiden jälkihoidon yleinen kustannustaso ja Ruovedellä aikaisemmin myönnettyjen maa-ainesten ottamislupien vakuuksien suuruudet.

Vastaus lausuntoihin ja muistutuksiin

Lausunnot on otettu lupapäätöksessä huomioon lupamääräyksistä ilmenevällä tavalla.

Määräyskohtaiset perustelut

Lupamääräykset 1–4, 15–16, 21–22

Lupamääräykset on annettu lupapäätöksen valvonnan toteuttamiseksi. Lupamääräykset ovat tarpeen luvanhaltijan omavalvonnan, selvilläolovelvollisuuden ja yleisen turvallisuuden toteuttamiseksi.

Lupamääräykset 5, 6–13, 17

Lupamääräykset ovat tarpeelliset pinta- ja pohjavesien suojelemiseksi sekä jätteistä mahdollisesti aiheutuvien haittojen ehkäisemiseksi. Soranottoalueilla luonnontilaisen pintakerroksen poistaminen lisää pohjaveden likaantumiseriskiä, ainepitoisuuksia ja pohjaveden pinnankorkeuden vaihteluja sekä aiheuttavat maaperän eroosiota. Toiminta sijoittuu vedenhankinnan kannalta tärkeälle pohjavesialueelle.

Lupamääräykset 16, 18–22

Lupamääräyksillä on tarkennettu maa-ainesalueen jälkihoitoa ja maisemointia koskevaa suunnitelmaa. Luiskien kaltevuus ei saa olla maisemointivaiheessa jyrkempi kuin 1:3, jotta ottoluiskien metsitys onnistuu eikä eroosio kuljeta maa-aineksia pois luiskista.

KÄSITTELYMAKSU

Maksu ottamissuunnitelman tarkastamisesta	1 697,00 €
Naapurin kuuleminen (8 kpl x 35 €)	280,00 €
Toiminnan aloittaminen ennen lainvoimaa	100,00 €
Yhteensä	2 077,00 €

Maksut on määrätty 1.7.2019 voimaan tulleen maa-ainestaksan mukaan. Ottamistoiminnan valvontamaksu peritään vuosittain kunakin vuonna määräämishetkellä voimassa olevan taksan mukaisesti (MaL 23 §).

PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖONPANO

Toiminta voidaan aloittaa muutoksenhausta huolimatta lupapäätöstä noudattaen, mikäli hakija asettaa edellytetyn **2 000 €** vakuuden. Toiminta alueella voidaan aloittaa, kun vakuus on toimitettu ympäristönsuojeluviranomaiselle. Muussa tapauksessa toiminta voidaan aloittaa lupapäätöksen tultua lainvoimaiseksi ja kun **9 500 €** vakuus on asetettu.

LUVAN VOIMASSAOLO

Tämä lupapäätös on ottamistoiminnan osalta voimassa 10 vuotta. Luvan voimassaoloaika päättyy 25.12.2030.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Maa-aineslaki 555/1981 1, 3-7, 10–16, 19–21, 23, 23a §
 Maa-ainesasetus 926/2005 1-4, 6-9 §
 Maankäyttö- ja rakennuslaki 132/1999 145 §
 VNa kaivannaisjätteistä 379/2008 4, 8 §

Muut ohjeet

Ympäristöhallinnon ohjeita 1/2009: Maa-ainesten kestävä käyttö, opas maa-ainesten sääntelyä ja järjestämistä varten. Ympäristöministeriö 2009.

LUPAPÄÄTÖKSEN ANTAMINEN

Päätös annetaan julkipanon jälkeen. Päätöksen katsotaan tulleen asianomaisen tietoon silloin, kun se on annettu.

JAKELU

Päätös	Hakija
Kopio	Pirkanmaan ELY-keskus Pirkanmaan liitto Puolustusvoimat Suomen luonnonsuojeluliiton Virtain-Ruoveden yhdistys ry

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen.

Valitusosoitus on liitteenä.